

Matematika (VŠŠ Računalništvo in informatika)

1. izpit, 22. januar 2017

1	
2	
3	
4	
Σ	

Vpisna številka

Ime in priimek

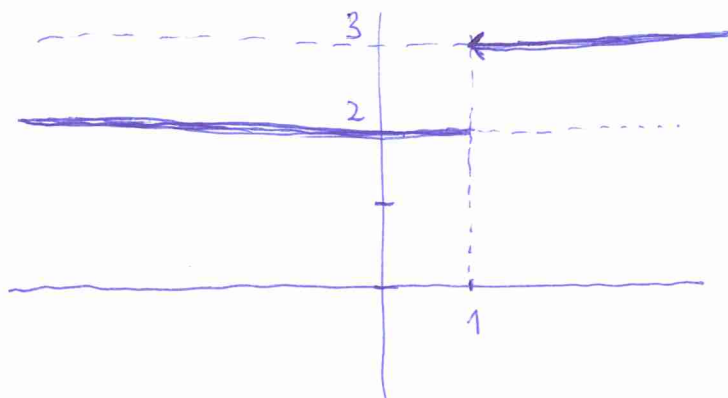
1. naloga (25 točk)

a) (10) Za funkcijo $f(x) = \sqrt{1-x}$ določi njeno definicijsko območje in zalogo vrednosti.

$D_f: 1-x \geq 0 \Leftrightarrow x \leq 1$, torej $D_f = (-\infty, 1]$
Očitno je $Z_f \subseteq [0, \infty)$, ker je \sqrt{a} nenegativno število za vsake $a \geq 0$. Ker za vsake $y \in [0, \infty)$ velja $f(1-y^2) = \sqrt{1-(1-y^2)} = y$, je $Z_f = [0, \infty)$.

b) (5) Skiciraj graf kake funkcije $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, ki ni zvezna v točki 1 in za katero velja

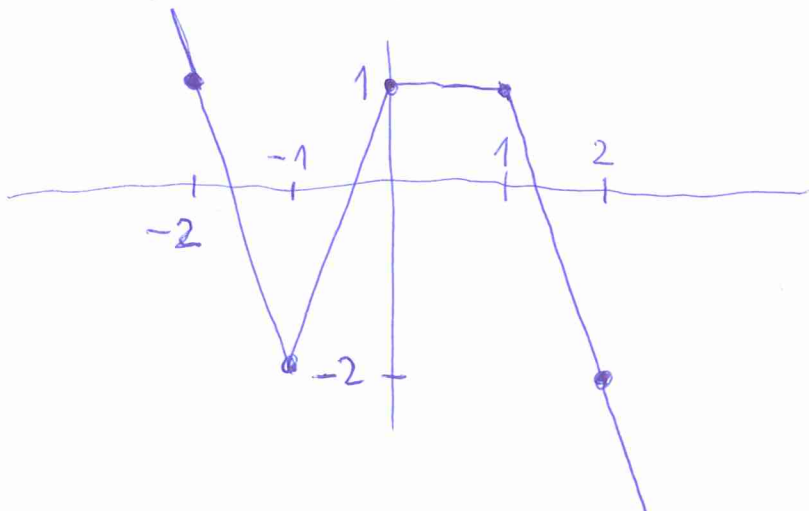
$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 3, \quad \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 2.$$

c) (10) Za zvezno funkcijo $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ velja

$$f(0) = f(1) = f(-2) = 1, \quad f(-1) = f(2) = -2.$$

Nariši primer take funkcije z najmanjšim možnim številom ničel!

2. naloga (25 točk)

a) (5) Kako je definiran odvod funkcije $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ v točki x_0 ?

$$f'(x_0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0+h) - f(x_0)}{h}$$

b) (10) Zapiši pravili za odvod produkta $f(x)g(x)$ in kvocienta $\frac{f(x)}{g(x)}$ odvedljivih funkcij $f(x)$ in $g(x)$.

$$(f(x) \cdot g(x))' = f'(x)g(x) + f(x) \cdot g'(x)$$

$$\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' = \frac{f'(x) \cdot g(x) - f(x) \cdot g'(x)}{(g(x))^2}$$

c) (10) Odvajaj funkcijo

$$f(x) = e^{\tan x}.$$

$$f'(x) = e^{\tan x} \cdot (\tan x)' = e^{\tan x} \cdot \frac{1}{\cos^2 x}$$

Saj je

$$\begin{aligned} (\tan x)' &= \left(\frac{\sin x}{\cos x}\right)' = \frac{\cos x \cdot \cos x - \sin x \cdot (-\sin x)}{\cos^2 x} = \\ &= \frac{\cos^2 x + \sin^2 x}{\cos^2 x} = \frac{1}{\cos^2 x} \end{aligned}$$

3. naloga (25 točk)

a) (10) Zapiši osnovni izrek analize oziroma Newton-Leibnizovo formulo.

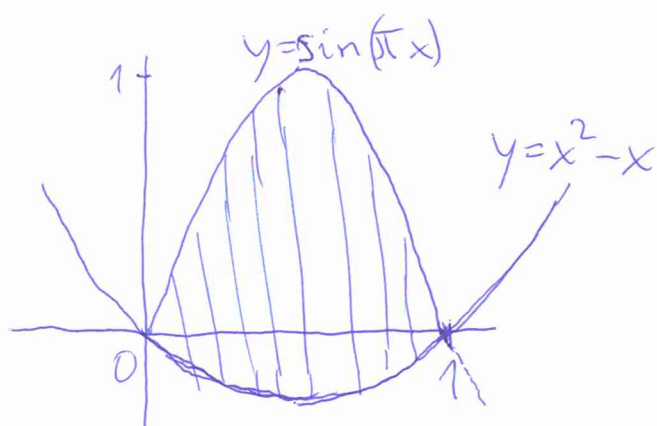
$$\int_a^b f(x) dx = F(b) - F(a), \text{ kjer je } F(x) = \int f(x) dx$$

nedoločeni integral funkcije $f(x)$.

b) (15) Skiciraj lik, ki ga omejujeta krivulji

$$y = x^2 - x \text{ in } y = \sin(\pi x).$$

Izračunaj njegovo ploščino.

$$\begin{aligned} pl &= \int_0^1 (\sin \pi x - (x^2 - x)) dx \\ &= \left(-\frac{\cos(\pi x)}{\pi} - \frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} \right) \Big|_0^1 = \\ &= \left(\frac{1}{\pi} - \frac{1}{3} + \frac{1}{2} \right) - \left(-\frac{1}{\pi} \right) = \\ &= \frac{2}{\pi} + \frac{1}{6} \end{aligned}$$

4. naloga (25 točk)

a) (10) Kako je definirana determinanta matrike velikosti 2×2 ? Kdaj je taka matrika obrnljiva?

$$\det \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} = ad - bc$$

Matrika je obrnljiva $\Leftrightarrow \det A \neq 0$.

b) (15) Za katera realna števila x je vrednost determinante

$$\begin{vmatrix} 1 & 0 & x & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -x \\ x & 0 & 1 & 0 \\ 0 & -x & 0 & 1 \end{vmatrix} =$$

enaka 1?

$$v_3 \leftarrow v_3 - x \cdot v_1$$

$$= \begin{vmatrix} 1 & 0 & x & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -x \\ 0 & 0 & 1-x^2 & 0 \\ 0 & -x & 0 & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -x & 1 & 0 \\ 0 & 1-x^2 & 0 & 0 & 1-x^2 \\ -x & 0 & 1 & -x & 0 \end{vmatrix} =$$

$$= 1-x^2 + 0 + 0 - x^2(1-x^2) - 0 - 0 =$$

$$= 1 - 2x^2 + x^4$$

$$\det = 1 \Leftrightarrow x^4 - 2x^2 = 0 \Leftrightarrow$$

$$x^2(x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2}) = 0 \Leftrightarrow$$

$$x_1 = 0, \quad x_2 = \sqrt{2}, \quad x_3 = -\sqrt{2}$$